

Hetedik lecke

A hitel

A pénz, a gazdagság, az egészség, a betegség, a testsúly mind eredmény. Okok és okozatok világában élünk.

A hitel előnyei

- A szükséges dolgok most megvásárolhatók
- Csökkenti a készpénz szükségességét
- Hatástöbbszöröző ereje van a befektetések esetében

A hitel hátrányai

- Kamat (ami a megvásárolt javakat drágábbá teszi)
- Más kezelési költségek
- Pénzügyi gondokhoz vezethet, ha valaki nem követi pontosan mennyit költ
- Megnöveli az érzelmi alapú vásárlásra való hajlandóságot

A hitelképes egyén – jellem, tőke, jövedelem

Jellem – vissza fogod fizetni a hitelt?

A hitelmúltad alapján úgy néz ki, hogy képes vagy visszafizetni az igényelt hitelt?

- Volt-e már hiteled? Időben visszafizetted?
- Jó hitelmúlttal rendelkezel a bankok nyilvántartásában?
- Időben fizeted számláid, a jövedelemadót?

Tőke – mi történik, ha nem fizeted vissza a hitelt?

Amennyiben a jövedelmed megszűnik és a hitelt nem tudod fizetni, rendelkez-e anyagi javakkal amelyek felhasználhatók a hitel visszafizetésére?

- Milyen vagyontárgyad van, amivel a hitelt tudod garantálni?
- Van megtakarítási számlád?
- Van befektetésed, ami garanciaként használható a hitelhez?

Jövedelem – képes vagy visszafizetni a hitelt?

Dolgozol egy állandó munkahelyen, ahol elegendő a jövedelmed a hitel törlesztéséhez?

- Van állandó munkahelyed? Mennyi a havi béred?
- Hány hitelt kell jelenleg törlesztened? Mennyi a törlesztése havi teljes összege?
- Mekkora a havi rendszeres kiadásaid? Vannak tartozásaid?
- Hány családtagot kell eltartanod?

Köteleességek

- Csak annyit kérj kölcsön amennyit vissza is tudsz fizetni
- Olvasd el figyelmesen a hitelszerződést
- Fizesd ki gyorsan tartozásaid, és fizesd időben a hitel törlesztését

- Ha nem tudsz fizetni, jelentsd a hitelezőnek időben
- Azonnal jelentsd ha elveszíted vagy ellopják a hitelkártyád (vagy akár betéti kártyád is)
- A hitelkártya(betéti kártya) számát és a PIN kódot ne add meg senkinek. Telefonon keresztül csak akkor add meg, ha te kezdeményezted a beszélgetést, és egészen biztosan tudod kivel beszélsz.

Hiteltípusok

- Szabad felhasználású hitelek (ingatlanfedezettel vagy anélkül)
- Lakáscélú hitel (ingatlanfedezettel) – vásárlás, építés, felújítás
- Hitelkártya (rendszeres havi jövedelem)

Figyelni kell a következő, drága hitelekre:

- **zálogházak** – nagyon magas kamatot számolnaka hitelre, amelyek fedezékeként értéktárgyakat kérnek (főleg arany, ékszerek, elektronikai termékek);
- **részletre vásárlás** – a boltokban sokszor lehetőség van erre különböző termékek esetén (pl. TV, mosógép, számítógép), viszont a fizetett kamat sokszor magasabb, mint egy átlagos banki hitel. Ezért a hitel lejáratáig alaposan ráfizet a vásárló;
- **hitelkártyák** – ha hónap végéig nem fizetjük vissza a hónap alatt hitelkártyáról elköltött összegeket, nagyon magas kamatot kell fizetni. Ezért ajánlatos minél ritkábban használni hitelkártyát, és használat után mindig hamar visszatenni az összeget.

Mennyi hiteled lehet biztonságos körülmények között?

Összes hiteleid törlesztése ne haladja meg a nettó jövedelmed 20%-át. Ebben az esetben a nettó jövedelem a lakbér kifizetése utáni jövedelem.

- Ha a havi béred 1300 pengő, és a lakbéred havi 320 pengő, akkor a havi hiteltörlesztésed nem haladhatja meg a 196 pengőt (980 x 20%).
- Ebbe a 20%-ba a lakáscélú hitelt nem kell beszámítani, viszont minden más hitelt igen (autóvásárlás, hitelkártyák, részletre vásárolt háztartási készülékek)

Folyamodjanak hitelhez? (kérdőív)

Útmutatás: Minden alábbi esetben jelöld meg az általad helyesnek tartott választ, ami az illető hitelhasználatát illeti. A válaszok mellé magyarázatot is adj!

1. Ildikó 18 éves, és hitelből szeretne magának autót venni, hogy ezzel járjon majd egyetemre.
Helyes döntés?   Igen   Nem   Attól függ

2. Bence és Ági házaspár, és nemrég vettek fel hitelt a háztető megjavítására.
Helyes döntés?   Igen   Nem   Attól függ

3. Álmos már végzős egyetemista, és utolsó évi tanulmányi könyveit hitelből vette meg.
Helyes döntés?   Igen   Nem   Attól függ

4. Boróka (28 éves) minden élelmiszervásárlását a hitelkártyáról fizeti.
Helyes döntés?   Igen   Nem   Attól függ

5. Koppány és barátai eldöntötték (20-22 évesek), hogy felejthetetlen nyarat töltenek a Balatonon. Pénzük nincs, ezért hitelből fedeznék a kirándulás költségeit.
Helyes döntés?   Igen   Nem   Attól függ

6. Zsuzsa és Emese (21 és 25 évesek) egy vállalkozást szeretnének indítani (pl. szépségszalon), és a saját pénzük mellett hitelt is igénybevennének.
Helyes döntés?   Igen   Nem   Attól függ

7. Hunornak (19 éves) nagyon megtetszett a legújabb piros robogó, ezért eldöntötte, hogy hitelből megveszi magának és azzal jár majd munkába.
Helyes döntés?   Igen   Nem   Attól függ

8. Péter (31 éves) pénzügyi elemző, és eldöntötte, hogy tőzsdén szeretne részvényekbe fektetni, mivel most nagyon jó árban lehet őket vásárolni. Alapos elemzései azt mutatják, hogy 5 éven belül nyerni fog az ügyleten, tehát hosszú távra fektetne be. A vásárlást személyi hitelből pénzelné, 5 éves lejáratral.
Helyes döntés?   Igen   Nem   Attól függ

Ismeretfelmérő

Az alábbi kérdések segítenek elmélyíteni a hitelről tanult fogalmakat.

1. Sorolj fel 3 dolgot, ami segít egy jó hitelműlt kiépítésében, valamint hitelképes ügyféllé tesz.

2. Amikor hitelt kérsz, a hitelintézet főként három dologra fog odafigyelni: jellem, tőke, jövedelem. Az alábbi kijelentések mellé írd be azt a betűt(a,b,c), amely szerinted megfelel a helyes válasznak.

a)Jellem   b)Tőke   c)Jövedelem

- Van megtakarítási számlád?
- Volt már hiteled?
- Milyen rég laksz a jelenlegi címeden?
- Van állandó munkahelyed?
- Melyek a jelenlegi adósságaid és havi megélhetési költségeid?

3. Minden alábbi kijelentés mellé, írd be egy „I” betűt ha a kijelentés igaz, és egy „H” betűt ha a kijelentés hamis.

- A biztonságos hitelterhelés az, amikor a hitel havi törlesztése nem haladja meg nettó jövedelmed 20%-át (a nettó jövedelem a lakbér kifizetése után értendő).
- A hitelintézet visszautasíthatja hitelkérelmed, amennyiben a hitelműltad nem megfelelő számokra.
- Ha a múltban nem fizetted időben a hiteleid, nagyobb esélyed van újabb hitel folyósítására.
- A hitel olyan mint egy kétélű kard: a javadra is lehet, de a károdra is.
- A hitel arra való, hogy olyan dolgokat vásárolj, amiket különben nem engedhetnél meg magadnak.
- A bank mindig nagyobb kamatot fog kérni a hitelért mint amennyit ad a betétekért.
- A hitelkártya kamatja általában nagyon magas, ezért ajánlott minél hamarabb fiszszafizetni a hitelt.
- A jelzálog nélküli hitelek kamatja megegyezik a jelzáloggal garantált hitelek kamatával.

4. Mekkora hitelt vehetnek fel biztonságos körülmények között?

Áron könyvelőként dolgozik és havi fizetése 1250 pengő. Egyelőre a szüleinél lakik, és jelenleg van már egy hitele, amiből egy használt autót vásárolt – a havi törlesztés 185 pengő. Most egy biciklit szeretne venni magának, szintén hitelből. Mekkora lehet az új hitel havi törlesztése biztonságos körülmények között?

Orsolya a tavaly költözött el otthonról, mert új munkahelyet talált egy másik városban(a havi fizetése 1840 pengő). Bérelt lakásban lakik, ami havi 310 pengőt jelent. Azon gondolkodik, hogy hitelből vásároljon magának egy mosógépet (havi 170 pengő) és egy számítógépet is (havi 165 pengő). Megengedheti-e magának mindkettőt biztonságos körülmények között?

Dalma és Ákos (házasok) nem rendelkeznek állandó munkahellyel már több hónapja (leépítették őket), néha alkalmi munkát vállalnak. Lakbérük havi 200 pengőbe kerül. Ákosnak nincs hitele, Dalmának van egy hitelkártyája, amiből a tavalyi hegymászó túrájukat fizette ki. A havi törlesztése 120 pengő. Most azon gondolkodnak, hogy hitelből egy használt autót kéne vegyenek, mert az autó segítségével Ákos ingázni tudna a legközelebbi városba, ahol lehetősége volna egy állandó munkahelyen dolgozni, havi 1200 pengőért. Legfeljebb mennyit fizethetnek az autóért havonta, biztonságos körülmények között?

Kvíz – hetedik lecke

Igaz / hamis

1. ___ A hitel egyik hátránya az érzelmi alapú vásárlás.
2. ___ A tőke az illető személy eszközeit jelenti.
3. ___ Egy állandó munkahely segíti a hitelképességet.
4. ___ A hitelkártya segítségével a hitelt csak egyszer lehet használni/lehívni.
5. ___ A magas eladósodottság nem hordoz semmiféle kockázatot.

Válaszd ki a helyeset

6. ___ A hitel egyik nagy előnye a:

- A. kevesebb érzelmi alapú vásárlás
- B. a vásárolt javak olcsóbbak
- C. azonnal meg lehet kapni szükséges árut
- D. kisebb az esély a túlköltekezésre

7. A rendszeres havi fizetés banki szakszóval az egyén ___ -t jelenti:

- A. jellelem
- B. tőke
- C. garancia
- D. jövedelem

8. ___ A jó hitelműlt kialakításához a következőt teheted:

- A. folyamatos munkahelyed legyen
- B. időben leadom az adóbevallásom
- C. bankautomata többszöri használata havonta
- D. gyakran folyamodsz hitelhez

9. Akinek a havi jövedelme 1200 pengő, a biztonságos havi hiteltörlesztése max. ___ lehet:

- A. 300 pengő
- B. 240 pengő
- C. 100 pengő
- D. 50 pengő

10. Ha valakinek sokféle hitele van, leghamarább a ___ hitelt kell törlesztenie.

- A. legnagyobb összegű
- B. legmagasabb kamatú
- C. legkisebb összegű
- D. mindegy melyik